

บทที่ 8

วิกฤตการณ์บอสเนีย-เยอร์เซโกวีนา

วิกฤตการณ์บอสเนีย-เยอร์เซโกวีนา (Bosnia-Herzegovina) เกิดขึ้นจากการพิพาททางการเมืองระหว่างกลุ่มชนเชื้อสายเชอร์บ กับกลุ่มชนเชื้อสายโครแอตในเขตมณฑลบอสเนีย-เยอร์เซโกวีนาในช่วงทศวรรษที่ 1990 หลังจากนั้น ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนขยายตัวมากขึ้น ทั้งจากกลุ่มชนต่างเชื้อชาติและต่างศาสนา

ประวัติความเป็นมาของมณฑลบอสเนีย-เยอร์เซโกวีนา

ดินแดนบอสเนีย-เยอร์เซโกวีนา เป็นส่วนหนึ่งของอดีตสหพันธ์สาธารณรัฐสังคมนิยม Yugoslavia (The Socialist Federal Republic of Yugoslavia) หรือที่รู้จักในชื่อว่าประเทศสหภาพโซเวียต

ประเทศสหภาพโซเวียต ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของภูมิภาคดูโรปุกเลียนจัดว่าเป็นประเทศเกิดใหม่ เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสงครามโลกครั้งที่ 1 ทั้งนี้โดยกลุ่มประเทศผู้ชนะสงคราม* ในครั้นนั้นต้องการจะลดอำนาจของประเทศมหาอำนาจดูโรปุกเลียน อันได้แก่ประเทศเยอรมันีและออสเตรีย-ฮังการี แนวคิดการตัดลดดินแดนของประเทศมหาอำนาจดูโรปุกเลียนจึงถูกนำมาใช้ อาทิ การตัดมณฑลบอสเนีย-เยอร์เซโกวีนา ออกไปจากอาณาจักรออสเตรีย-ฮังการี เป็นต้น ประเทศสหภาพโซเวียต เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1918 เป็นประเทศที่เกิดจากดินแดนบางส่วนของออสเตรีย-ฮังการี ดินแดนอีกบางส่วนของบัลแกเรีย และดินแดนอีกบางส่วนของอาณาจักรออตโตมาน โดยรวมกันเข้ากับประเทศเซอร์เบีย ซึ่งเป็นรัฐของชาว슬라ฟเช่นกันแต่มีสถานภาพทางการเมืองที่เป็นเอกราช

* ในสังคามโลกาครั้งที่ 1 (ค.ศ. 1914-1919) ประเทศในบริเวณมีการรวมตัวกันและแยกเป็น 2 กลุ่มประเทศ คือ กลุ่มสัมพันธมิตรสามเหลี่ยม (Triple Alliance) ประกอบด้วย อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย กับกลุ่มสัมพันธมิตรไทรภาคี (Triple Entente) ประกอบด้วย เยอรมันี ตุรกี และออสเตรีย-ฮังการี ผลของการสังคามโลกาครั้งที่ 1 กลุ่มสัมพันธมิตรสามเหลี่ยมเป็นฝ่ายมีชัย

ประเทศยุโรปสลาเวียประกอบด้วยดินแดน 6 สาธารณรัฐกับอีก 2 มณฑลอิสระ (autonomous provinces)

สาธารณรัฐทั้งหมดนี้ เชอร์เบีย โครเอเชีย (Croatia) บอสเนีย-เฮอร์เซโกวีนา สโลวีเนีย (Slovenia) มาซิโดเนีย (Macedonia) มอนเตเนโกร (Montenegro)

สองมณฑลอิสระ ได้แก่ โคโซโ沃 (Kosovo) วาจโวอดีนา (Vojvodina) มณฑลอิสระจะทำการปกครองตนเองโดยจะขึ้นอยู่กับสาธารณรัฐเชอร์เบีย

เมืองหลวงของประเทศยุโรปสลาเวีย คือ กรุงเบลเกรด (Belgrade) พร้อมเดนของประเทศเกิดใหม่นี้จะติดกับประเทศในยุโรป 7 ประเทศด้วยกัน คือ อิตาลี ออสเตรีย ยังการี โรมาเนีย บัลแกเรีย กรีซ และแอลบานี

ระยะ ค.ศ. 1921-1945 ประเทศยุโรปสลาเวียมีระบบการเมืองการปกครองแบบกษัตริย์ ภายใต้รัชธรรมนูญ ค.ศ. 1945 เมื่ออำนาจของนาซีเยอรมันลิ่นสุดลง ประเทศยุโรปสลาเวียได้ประกาศการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ ภายใต้การนำของนายพลตีตี้ (Tito) มีชื่อประเทศใหม่ว่า สหพันธ์สาธารณรัฐสังคมนิยมยุโรปสลาเวีย ในระยะแรกของการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบอนประชาธิปไตยมาเป็นระบบคอมมิวนิสต์นั้น ประเทศยุโรปสลาเวียต้องเผชิญกับปัญหาความวุ่นวายทางการเมืองภายใน ถึงขนาดมีสิ่งຄามกลางเมืองเกิดขึ้น ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ช้ำร้าย

จากภัยของสังคมโลกครั้งที่ 2 นายพลตีโต้ผู้นำประเทศจึงดำเนินนโยบายต่างประเทศอยู่ในสังกัดค่ายคอมมิวนิสต์ ค.ศ. 1948 เมื่อสภากาณ์มายในประเทศมั่นคงขึ้น พรรคคอมมิวนิสต์ ยุโกสลาเวียจึงประกาศแยกตัวจากองค์การคอมมิวนิสต์สาเกลหรือคอมินฟอร์ม หลังจากนั้นมาถึงเมื่อว่าประเทศยุโกสลาเวียจะยังคงมีการปกครองระบบคอมมิวนิสต์ แต่ก็จะดำเนินนโยบายห้ามภายในและต่างประเทศอย่างเป็นอิสระ จนถึงประมาณ ค.ศ. 1991 ประเทศยุโกสลาเวียได้ถล่มตัวลง ดินแดนแตกตัวออกเป็นประเทศเล็ก ๆ และก่อให้เกิดปัญหาหนึ่งในภูมิภาคยุโรปตะวันออก

ลักษณะทางสังคมของประเทศยุโกสลาเวีย ประเทศยุโกสลาเวีย มีลักษณะทางสังคมที่มีความแตกต่างสูง ไม่ว่าจะพิจารณาด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

1. เชื้อชาติของประชากร โดยภาพรวม ประชากรของประเทศยุโกสลาเวียเป็นชาวสلافแต่ชนเชื้อสلافแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. สلافตะวันออก ได้แก่ รุสเซียน ชนกลุ่มนี้จะรับอิทธิพลอารยธรรมไปแทนไทน์ และนับถือศาสนาคริสต์นิกายอิสเทิร์นอور์ธodox

2. สلافตะวันตก ได้แก่ โปล โมราเวียน สโลวัค และเชิร์บทางเหนือ ชนกลุ่มนี้จะรับอิทธิพลอารยธรรมลาติน และนับถือศาสนาคริสต์นิกายคาಥอลิก

3. สلافใต้ ได้แก่ สโลวีน เชิร์บทางใต้ โครแอท บัลแกเรียน มอนเตเนกริน ดัลมาเซียน บอสเนียน และไฮร์โซวีเนียน

ประเทศยุโกสลาเวียจึงมีลักษณะสังคมแบบหลายเชื้อชาติ (heterogeneous society) กล่าวโดยทั่วไป ประชากรในแต่ละรัฐจะมีเชื้อชาติเดียวกัน แต่จะมีเชื้อชาติต่างไปจากประชากรของอีกรัฐหนึ่ง อาทิ ประชากรของรัฐเซอร์เบียจะเป็นชาวเชิร์บ ประชากรของรัฐโครแอทเป็นชาวโครแอท หรือ ประชากรของรัฐบอสเนีย-ไฮร์โซวีนาเป็นชาวบอสเนียนและชาวไฮร์โซวีเนียน นอกจากนั้น ในแต่ละรัฐก็ยังมีชนส่วนห้อยซึ่งเป็นชนเชื้อชาติอื่นอาศัยอยู่ด้วย เช่นชาวเชิร์บอยู่ในบอสเนีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในดินแดนของสองมณฑลอิสระ ประชากรประกอบด้วยหลายสายเชื้อชาติ ทั้งที่เป็นเชื้อสายสلافและไม่ใช่เชื้อสายสلاف เชื้อชาติที่มีได้จัดอยู่ในสายสلافได้แก่ อัลเบเนียน แมกyar (ญุกกาเรียน) เติร์ก โรมาเนียน เยอรมัน รูเทเนียน เชค ยูเครน และยิปชี อย่างไรก็ตาม ชาวเชิร์บถือได้ว่าเป็นประชากรที่มีจำนวนมากกว่าชนเชื้อชาติอื่น ๆ มีถึงประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งหมดของประเทศ

2. ศาสนา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ประชากรของประเทศยุโกสลาเวียมีหลายเชื้อชาติ ซึ่งก็ทำให้เกิดปัญหาความแตกแยกและการหนึ่งแล้ว ยังมีความแตกต่างทางความเชื่อศาสนา

และวัฒนธรรม และความเป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ของรัฐต่าง ๆ เป็นแรงขับเคลื่อนนำไปสู่ความไม่สมานฉันท์ของชนในชาติอีกด้วย

กล่าวโดยทั่วไป ศาสนาสำคัญที่ประชากรยูโภสลาเวียนนับถืออยู่มีด้วยกัน 2 ศาสนาคือคริสต์ศาสนาและศาสนาอิสลาม สำหรับคริสต์ศาสนาจะเป็นนิกายตะวันออกหรืออิสเทอร์นออร์ชอดอกซ์ (Eastern Orthodox) และนิกายคาಥอลิก (Catholic) และถ้าเป็นศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่จะนับถือนิกายสุนนี เมื่อคิดเป็นสัดส่วนของประชากรทั้งประเทศ จะมีประชากรประมาณ 1 ใน 3 นับถือโรมันคาಥอลิก ประมาณ 1 ใน 10 จะนับถืออิสลาม ประชากรส่วนที่เหลือจะนับถือนิกายอิร์ธอดอกซ์

ด้านวัฒนธรรม ประชากรในพื้นที่นี้จะรับอิทธิพลจากไบแซนไทน์ (Byzantine) ลาติน (Latin) หรืออิสลาม

ด้านภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนยังมีความแตกต่างกันในหมู่ประชากร ยูโภสลาเวีย กล่าวคือ ประมาณ 9 ใน 10 ของประชากรทั้งหมดจะใช้ภาษาสลาฟ ซึ่งส่วนใหญ่ของภาษาพูดจะเป็นเซอร์โบ-โครเอเชีย (Serbo-Croatian) แต่ภาษาเขียนของชาวเซอร์บจะใช้อักษรไซรลลิก (Cyrillic) ส่วนชาวโครแอทจะใช้อักษรลาติน นอกจากภาษาพูดและภาษาเขียน กลุ่มใหญ่ดังที่กล่าวมาแล้ว ยังมีการใช้ภาษาอื่น ๆ เป็นเฉพาะตัวอีก เช่น ภาษาแมซิโดเนียน อัลเบเนียน ยังการีน เป็นต้น ความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมตามที่กล่าวมานี้ อาจระบุได้ว่าเป็นผลจากความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของแต่ละรัฐที่รวมกันเข้ามาเป็นประเทศ ยูโภสลาเวีย ซึ่งอาจพอกล่าวถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์โดยย่อ กล่าวคือ

รัฐเซอร์เบีย รัฐเซอร์เบียเป็นรัฐที่ก่อตั้งเป็นอิสระตั้งแต่ ค.ศ. 822 เรืองอำนาจมากในระยะคริสต์ศตวรรษที่ 14 แต่จากปี ค.ศ. 1389 ได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรอตโตมาน จนถึงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 จึงได้เป็นรัฐอิสระอีกครั้งหนึ่ง และ ค.ศ. 1918 ได้ถูกระบุให้รวมเข้ากับรัฐอื่น ๆ ก่อตั้งขึ้นเป็นประเทศยูโภสลาเวีย

ชาวเซอร์บ จัดเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่สุดของชนกลุ่มสลาฟใต้ มีภาษาพูด ภาษาเขียนตลอดจนวัฒนธรรมแบบไบแซนไทน์ และจึงนับถือศาสนาคริสต์นิกายตะวันออก แต่ก็จะเป็นรูปแบบเฉพาะตัว คือ "Serbian Orthodox" รัฐเซอร์เบียเป็นศูนย์กลางของชนชาติสลาฟหัวโนดีต และปัจจุบัน อาทิ ในช่วงเวลา ก่อตั้งรัฐ 1 จักราช ที่ 1 จะอุบัติขึ้นนั้น รัฐเซอร์เบียก็เป็นฐานบัญชาการขบวนการชาตินิยมสลาฟ ความภาคภูมิใจในชนชาติ ความเป็นศูนย์กลาง ความมีอำนาจ มีผลให้รัฐเซอร์เบียมีนโยบายที่จะสร้างรัฐเซอร์เบียที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งนโยบายนี้ได้มีการดำเนินการในช่วงก่อตั้งรัฐ 1 ค.ศ. 1914 และดูเหมือนว่าในปัจจุบันผู้นำชาวเซอร์บยังคงมีความต้องการในแนวทางดังกล่าวอยู่

รัฐโครเอเทีย ชาวโครแอทเป็นกลุ่มชนใหญ่เป็นอันดับสองของชนกลุ่มสลาฟใต้ตั้งถิ่นฐานได้เมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 7 และรวมตัวก่อตั้งเป็นรัฐเอกสาราชในระยะปลายคริสต์ศตวรรษที่ 9 ค.ศ. 1102 ได้รวมตัวทางการเมืองกับยังการี และมีผู้ปกครองเป็นกษัตริย์องค์เดียวกัน ในปี ค.ศ. 1562 ต่อมาตกลอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรออสเตรียและอาณาจักรออสเตรีย-ยังการีโดยลำดับ จนถึง ค.ศ. 1918 จึงเข้ารวมเป็นรัฐหนึ่งของยุโรปสลาเวีย ชาวโครแอทมีวัฒนธรรมตามแบบแฟรงก์ (Frank) หรือลัติน ด้วยเหตุนี้จึงมีชาวโครแอทจำนวนมากนับถือศาสนาคริสต์นิกายคาಥอลิก

รัฐสโลวีเนีย ในอดีตรัฐสโลวีเนียเป็นรัฐอิสระที่มีกษัตริย์ปกครอง ตกลอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรออสเตรียตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 13 ชาวสโลวีเนียนจึงรับอารยธรรมไปแทนที่ในช่วงแรก และรับอารยธรรมลัตินในช่วงหลัง ประชากรส่วนใหญ่เป็นคาಥอลิก

มณฑลอิสระโคโซโวและอูโวเดน่า ในอดีต โคโซโวเคยเป็นส่วนหนึ่งของประเทศอัลเบเนีย ส่วนชาวอูโวเดน่าเคยเป็นส่วนหนึ่งของยังการี ภายหลังสหภาพโซเวียตที่ 1 สิ้นสุดลง มณฑลตั้งกล่าวทั้งสองจึงรวมเป็นส่วนหนึ่งของประเทศเกิดใหม่ “ยุโรปสลาเวีย”

ประชากรส่วนใหญ่ของมณฑลอิสระโคโซโวเป็นชาวอัลเบเนียน ชนส่วนน้อยเป็นชาวนิรบ ส่วนประชากรของมณฑลอูโวเดน่าจะมีลักษณะผสมปนกันระหว่างชาวสลาฟ กับชาวสังกาเรียนและโรมาเนียน

การพัฒนาการทางการเมืองการปกครองของประเทศยุโรปสลาเวีย

1. ระยะก่อนสมัยการปกครองระบบคอมมิวนิสต์

ในระยะแรกของสหภาพโซเวียตที่ 2 รัฐบาลของยุโรปสลาเวียให้การสนับสนุนแก่นาซีเยอรมัน จนถึง ค.ศ. 1941 เมื่อได้มีการปฏิวัติล้มล้างรัฐบาลของยุโรปสลาเวียแล้วรัฐบาลใหม่ได้หันมาให้การสนับสนุนกับฝ่ายสัมพันธมิตร ด้วยเหตุนี้ยุโรปสลาเวียจึงถูกโจมตีจากกองทัพเยอรมัน แต่กองทัพเยอรมันที่เข้ามายึดครองก็ต้องปะทะกับขบวนการใต้ดินของยุโรปสลาเวียอย่างหนัก ขบวนการใต้ดินที่ทำการต่อต้านเยอรมันในขณะนั้นมี 2 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่มเชตنيคส์ (Chetniks) นำโดย ดรชา มีไฮโลวิก (Draza Mihailovic) กลุ่มนี้มีนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ และมีนโยบาย尼ยมกษัตริย์

(2) กลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติ (National Liberation Front) นำโดยโจซิป บรอซ (Josip Broz) หรือที่รู้จักกันในนามตีโต้ (Tito) กลุ่มนี้มีความเชื่อในลัทธิคอมมิวนิสต์

ขบวนการใต้ดินทั้ง 2 กลุ่มนี้เป็นแนวร่วมกันระยะของสหภาพโซเวียตที่ 2 คือร่วมกันต่อสู้และขับไล่ฝ่ายอักษะให้ออกไปจากมาตุภูมิของตน แต่เนื่องจากกลุ่มการเมืองทั้งสอง

กลุ่มมีอุดมคติทางการเมืองที่ไม่เหมือนกัน จึงมีการต่อสู้กันเองเกิดขึ้น และในที่สุดตีโตเป็นฝ่ายมีชัยได้การสนับสนุนจากประชาชนมากกว่าขบวนการของดราชา มีไฮโลวิก ดังนั้นระยะช่วงหลัง ๆ ของสังคมโลกครั้งที่ 2 ตีโตนำกลุ่มของตนเข้าต่อสู้กับฝ่ายอักษะอย่างไม่ลดละตลอดมา จนมีชัยเหนือฝ่ายอักษะ ค.ศ. 1944 หลังจากได้ชัยชนะแล้ว ตีโตได้จัดตั้ง “คณะกรรมการปลดปล่อยแห่งชาติ” ขึ้นปกครองประเทศ ล้มล้างระบบกษัตริย์ และประกาศตั้งญูโกสลาเวียเป็นสาธารณรัฐประชาชนเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 1945 มีชื่อเต็มว่า สาธารณรัฐประชาชนป้ำไถยประชาชนญูโกสลาเวีย โดยมีระบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์

ด้วยเหตุที่ตีโตต่อสู้กับฝ่ายอักษะจนมีชัย โดยไม่ต้องอาศัยกองทัพแดงของสหภาพโซเวียต สหภาพโซเวียตจึงไม่มีโอกาสจะเข้ามาตั้งฐานอำนาจในญูโกสลาเวียได้ ดังเช่นที่ได้เคยกระทำมาในประเทศยูโรปตะวันออกอื่น ๆ ประกอบกับตีโตเองเป็นผู้ซึ่งประชาชนชาวญูโกสลาเวียนิยมชมชื่อน้อยอย่างจริงจังและกรา旺ขวาง ตีโตจึงปกครองประเทศได้อย่างอิสระมิต้องรับการช่วยเหลือจากสหภาพโซเวียต ถึงแม้ว่าตีโตจะกำจัดนักการเมืองที่ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์หรือยึดกิจการต่าง ๆ ของเอกชนหรือยึดหัวติดินของวัด ประชาชนก็ยังคงให้การสนับสนุน

กล่าวได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนบ้านในแถบยูโรปตะวันออกระยะสั้นสังคมโลกครั้งที่ 2 ญูโกสลาเวียไม่มีปัญหาการเมืองภายในประเทศ ไม่มีการขัดแย้งอย่างรุนแรงกับสหภาพโซเวียต แต่ญูโกสลาเวียกลับมีปัญหาเรื่องนโยบายต่างประเทศในยูโรปเอง นั่นคือ ตีโตมีความต้องการจะรวมรวมดินแดนป่านทะเบียนข้างหน้ากับญูโกสลาเวีย ดังนั้นจึงมีการเรียกร้องดินแดนที่เคยเป็นของญูโกสลาเวียในอดีตกลับคืนมาจากอิตาลี ออสเตรีย กรีซ และบัลแกเรีย นั่นคือความรู้สึกชาตินิยมของญูโกสลาเวียยังมีอยู่สูง ซึ่งผลจากพลังชาตินิยมนี้จะนำไปสู่การปรับตัวทางการเมืองของญูโกสลาเวียในค่ายคอมมิวนิสต์ในอนาคต

2. ระยะการปกครองระบบคอมมิวนิสต์

พระคอมมิวนิสต์ภายใต้การนำของนายพลตีโต ทำการเลือกตั้งในปี ค.ศ. 1945 ประเทศญูโกสลาเวียจึงเปลี่ยนระบบการเมืองการปกครองมาเป็นระบบคอมมิวนิสต์ ด้วยเหตุนี้เอง พระคอมมิวนิสต์ของญูโกสลาเวียจึงเป็นอิสระ ไม่อยู่ใต้อิทธิพลของสหภาพโซเวียตัวสเซีย และจะไม่เชือฟังคำสั่งขององค์การคอมมิวนิสต์สากล สำหรับการจัดการปกครองภายในประเทศจะมีรูปแบบสหพันธ์สาธารณะ โดยมีการกระจายอำนาจการปกครองเท่าเทียมกันในหมู่รัฐ สมาชิกห้ามหลาย นอกจากนั้น การจัดระบบทางการเมืองของญูโกสลาเวียแตกต่างไปจากประเทศคอมมิวนิสต์อื่น อาทิ สิทธิพิเศษสำหรับสมาชิกพรรคนี้มี อำนาจของตำรวจไม่มีมากันเป็นต้น ประธานาธิบดีตีโตและผู้นำของพระคอมมิวนิสต์ญูโกสลาเวียประกาศว่า ลักษณะการจัดการทางการเมืองและเศรษฐกิจของญูโกสลาเวียเป็นคอมมิวนิสต์อย่างแท้จริง มีใช้ลัทธิสถาalinดังเช่น

สหภาพโซเวียตอ้างไว้ ชี้สหภาพโซเวียตกล่าวโถ่ว่าสังคมนิยมแบบตีโตันนั้นมีใช้ลักษณะคอมมิวนิสต์ แต่เป็นลักษณะตีโต

ด้านต่างประเทศ ประเทศคูโอลุกสลาเวียภายใต้การนำของตีโตพยายามจะเป็นอิสระจาก อิทธิพลของสหภาพโซเวียต จึงมีการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งยกฐานะของประเทศ ให้สูงขึ้น อาทิ ค.ศ. 1954 ประเทศคูโอลุกสลาเวียเป็นผู้นำในการจัดตั้ง “สนธิสัญญาบล็อกข่าน” (Balkan Pact) ขึ้นร่วมกับกรีซ และตุรกี* หรือหลังจาก ค.ศ. 1960 ตีโตยังนำ Yugoslavia เวียให้มีความสัมพันธ์กับค่ายเสรีนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ และ ค.ศ. 1961 Yugoslavia เวียยังเป็นหนึ่งใน จำนวนประเทศผู้ร่วมก่อตั้งขบวนการกลุ่มประเทศไม่ผูกฝักกับฝ่ายใด (Nonaligned Countries Movement) อีกด้วย

การจัดการด้านเศรษฐกิจของประเทศคูโอลุกสลาเวียภายใต้ระบบคอมมิวนิสต์ เป็น รูปแบบ “สังคมนิยมแบบจัดการตนเอง (Socialist Self-management) โดยระบบเศรษฐกิจ ตั้งกล่าวว่า รัฐบาลกลางมีได้มีบทบาทผูกขาดการดำเนินการทางเศรษฐกิจ แต่จะมีโอกาสให้ ผู้บริหารโรงงานมีอิสระในการบริหารงาน โดยกรรมการในโรงงานจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้วยในระดับหนึ่ง นอกเหนือ รูปแบบเศรษฐกิจ “สังคมนิยมแบบจัดการตนเอง” ของ Yugoslavia เวีย ยังอนุญาตให้เอกชนเป็นเจ้าของกิจการธุรกิจได้ด้วย โดยสรุป การจัดระบบเศรษฐกิจของ Yugoslavia เวีย แตกต่างไปจากประเทศคอมมิวนิสต์อื่น ๆ ดังนี้

1. กิจการอุตสาหกรรมต่าง ๆ จะถูกจัดการโดยสภากរรมกร (Workers' Councils) สภากរรมกรนี้จะมีอิสระในการดำเนินนโยบายการจัดการ รัฐบาลกลางจะเป็นผู้ช่วยเหล่านั้น และ เมื่อมีผลประโยชน์เกิดขึ้น ผลประโยชน์เหล่านี้จะถูกจัดแบ่งกันระหว่าง รัฐบาลกลาง รัฐบาล ห้องถิน และกรรมกร ส่วนด้านการประกอบการ รัฐบาลสนับสนุนให้มีการแข่งขันกันโดยเห็นว่า การแข่งขันกันจะทำให้ได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ

2. กิจการด้านเกษตรกรรม ก่อตั้งปี ค.ศ. 1953 รัฐบาลบังคับให้ท่านรวม แต่ หลังจากปี ค.ศ. 1953 รัฐบาลได้อันุญาตให้ชาวนาออกจากนารวมได้ ตามคำแถลงของรัฐบาล Yugoslavia เวีย ปรากฏว่าหลังจากปี ค.ศ. 1956 จำนวนนารวมได้ลดลงจากร้อยละ 24 เหลือเพียง ร้อยละ 9 แต่ผลผลิตการเกษตรกลับเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม กิจการทางเศรษฐกิจตั้งกล่าวไม่ประสบความสำเร็จ เศรษฐกิจของ Yugoslavia เวียตกอยู่ในสภาพที่ตกลงมาก ภาวะเงินเฟ้อมีอัตราสูง รัฐบาลกลางก็มีปัญหาเรื่อง หนี้สินต่างประเทศ ขาดเงินตราต่างประเทศและปัญหาทางเศรษฐกิจอื่น ๆ อีก

*กรีซและตุรกีเป็นภาคีสมาชิกขององค์การนาโต้

ในช่วงระยะเวลาของการปกครองด้วยระบบคอมมิวนิสต์ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐสังคมนิยมยุโกสลาเวียต้องประสบกับปัญหาการเมืองภายในประเทศ และปัญหาเศรษฐกิจดังที่กล่าวแล้ว ปัญหาเรื่องเชื้อชาติก็เป็นปัญหาใหญ่อีกปัญหานึงที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ปัญหาเชื้อชาติของยูโกสลาเวียมีลักษณะคล้ายคลึงกับปัญหาความขัดแย้งเรื่องเชื้อชาติของภูมิภาคยุโรปตะวันออก เพียงแต่ว่าความขัดแย้งเรื่องเชื้อชาติของยูโกสลาเวียนั้นดูจะมีความรุนแรงมากกว่าในประเทศอื่น ๆ ของภูมิภาคนี้ ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการเมืองภายในประเทศและเชื้อชาติที่มีจำนวนของประชากรแต่ละกลุ่ม หรือแต่ละเชื้อชาติ ไม่ต่างจากกันมากนัก ปัญหาระหว่างเชื้อชาติของยูโกสลาเวีย มีใช้ปัญหานวนนาน้อย เพราะไม่มีชนส่วนใหญ่ในยูโกสลาเวียที่ว่าเป็นปัญหาของชนต่างเชื้อชาติกัน

ลักษณะความขัดแย้งเรื่องเชื้อชาติในยุโรปตะวันออกสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ กล่าวคือ

ลักษณะที่ 1 เป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเชื้อชาติต่าง ๆ ซึ่งถูกกำหนดให้รวมอยู่ภายใต้กฎหมาย จึงมีใช้ลักษณะของชนกลุ่มน้อย ตัวอย่างเช่น การกำหนดของประเทศยูโกสลาเวีย นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างชนเชื้อชาติต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดให้เข้ามาร่วมกันโดยจะมีชนเชื้อชาติเชิร์บขัดแย้งกับชนเชื้อชาติโครแอทหรือกับชนเชื้อชาติอื่น ๆ หรือในประเทศเชกโกสโลวาเกียจะมีชาวเชคขัดแย้งกับชาวสโลวัก เป็นต้น

ลักษณะที่ 2 เป็นความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยภายในประเทศที่มีต่อรัฐบาลกลาง ทั้งนี้เป็นผลจากการกำหนดเส้นแบ่งเขตแดนประเทศ ได้ส่งผลทำให้เกิดการแบ่งแยกชนชาตideiyawanให้ต้องแยกกันอยู่คนละประเทศ ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ก็จะดิ่นรนเพื่อไปอยู่ร่วมกัน เช่น ปัญหานชนเชื้อชาติมาซิโดเนียนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ของสามประเทศ ยูโกสลาเวีย บัลแกเรีย และกรีซ

ลักษณะที่ 3 เป็นความขัดแย้งของประเทศในยุโรปตะวันออกกับประเทศนอกกลุ่มในเรื่องของชนกลุ่มน้อย และการเรียกร้องกรรมสิทธิ์ในดินแดน เช่น กรีซเรียกร้องดินแดนภาคใต้ของแอลเบเนีย เป็นต้น

3. ระยะเชื่อมต่อของสมัยการปกครองระบบคอมมิวนิสต์กับสมัยประชาธิปไตย

ชนเชื้อชาติต่าง ๆ ในยูโกสลาเวียมีการแข่งขันกัน และนำไปสู่ความขัดแย้งกันในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การแข่งขันเพื่อเป็นผู้นำชนเชื้อชาติอื่น ชาวเชิร์บถือว่าตนเป็นรัฐใหญ่เป็นชาติอิสระมาก่อน อดีตเป็นผู้นำบุนการชาตินิยมสلاف จึงคิดว่าชาวเชิร์บควรเป็นประธานาธิบดีและควรเป็นคนดูแลประเทศ รัฐบาลกลางยูโกสลาเวียภายใต้การนำของตีโตชีร์เป็นชาวโครแอท ได้แก้ปัญหาระหว่างการแข่งขันเป็นผู้นำโดยบรรจุเนื้อหาเรื่องการตั้งองค์กร

“คณะกรรมการธิบดี” (State Presidency) “ไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1975 หลักการสำคัญคือประธานาธิบดีจากรัฐทั้งหมดและมณฑลอิสระทั้งสองมีสิทธิเท่าเทียมกันที่เข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของประเทศ โดยหมุนเวียนเปลี่ยนกันไปทุก 1 ปี

จอมพลโจชิป นารอง ตีโต

ความขัดแย้งการซึ่งดึงเด่นระหว่างคนต่างเชื้อชาติได้นำไปสู่ความรู้สึกชาตินิยมทางเศรษฐกิจด้วยเงินกัน เท็นได้จากความขัดแย้งระหว่างรัฐโดยเอเตียกับรัฐเซอร์เบียเมื่อต้นทศวรรษที่ 1970 โดยเอเตียไม่พอใจนโยบายการคลังของรัฐบาลกลาง ที่บังคับให้ทุกรัฐจัดส่งรายได้

ทั้งหมดที่รัฐนั้น ๆ มีอยู่เข้าสู่รัฐบาลกลาง และแล้วรัฐบาลกลางจะเป็นผู้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้กับรัฐต่าง ๆ เอง รัฐโดยเที่ยเป็นรัฐที่ร่วมมือรายได้ทั้งจากการอุตสาหกรรมเกษตรกรรมและการบริการ จึงเป็นรัฐที่จัดส่งเงินรายได้ให้กับรัฐบาลกลางเป็นจำนวนมากด้วยความรู้สึกชาตินิยมทางเศรษฐกิจ ชาวโดยเที่ยจึงเกิดความไม่พอใจในนโยบายการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลกลาง ซึ่งเดือน พฤษภาคม-ธันวาคม ค.ศ. 1971 ชาวโดยเที่ยหัวรุนแรงจำนวนหนึ่งประกอบด้วยนักศึกษาและประชาชนได้ทำการเดินขบวนประท้วงรัฐบาลกลาง ชี้งรัฐบาลกลางยุโกสลาเวียในตอนนั้นก็ได้ยินยอมปรับนโยบายเรื่องการนำรายได้จากการหักห้องถังเข้าสู่รัฐบาลกลาง โดยกำหนดให้โดยเที่ยสามารถเก็บเงินตราต่างประเทศจำนวน 20 เปอร์เซ็นต์ที่ได้จากการส่งสินค้าออก และเก็บเงินตราต่างประเทศจำนวน 15 เปอร์เซ็นต์ที่ได้มาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนรายได้จำนวนที่เหลือจึงจะส่งไปยังรัฐบาลกลาง และในทุก ๆ ปีงบประมาณ รัฐบาลกลางก็ยังจะจัดสรรงบประมาณให้กับโดยเที่ยอีกจำนวนหนึ่งด้วย ซึ่งเหตุการณ์ครั้งนี้ รัฐบาลก็ได้ดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญเมื่อปี ค.ศ. 1971 และ 1974 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และโดยภาพรวมของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จะพัฒนาไปสู่การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยจากส่วนกลาง (Democratic Centralism)

กล่าวได้ว่า รัฐบาลกลางยุโกสลาเวียพยายามแก้ไขปัญหาภายในประเทศตลอดมา รัฐธรรมนูญของสหพันธรัฐได้มีการเปลี่ยนแปลงถึง 4 ครั้ง ในช่วง ค.ศ. 1946–1974 แนวทางของการเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

1. กระจายอำนาจการบริหารตนเองแก่รัฐทั้งหก และมณฑลอิสระทั้งสอง
2. วางรากฐานการสืบทอดตำแหน่งผู้นำของประเทศอย่างเป็นธรรมต่อสาธารณะรัฐต่าง ๆ
3. แก้ปัญหารื่องการแก่งแย่งชิงดิรห์ระหว่างชนเชื้อชาติต่าง ๆ

แนวทางการปฏิรูปการเมืองของยุโกสลาเวียที่มุ่งรักษาสหพันธ์รัฐกลับให้ผลที่ตรงกันข้าม ลัญญาณของล่อมลายของสหพันธรัฐเกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1990 ในการประชุมสมัชชาสามัญที่ 4 ของพรรคคอมมิวนิสต์ยุโกสลาเวีย กล่าวคือ ได้เกิดการขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างสมาชิกของพรรครุ่งเมืองจากสาธารณรัฐต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมาชิกพรรครุ่งเมืองจากสาธารณรัฐโลวีเนียได้ประท้วงเดินออกจากรัฐที่ประชุม ซึ่งมีผลทำให้การประชุมต้องยกเลิก ต่อมา พรรคคอมมิวนิสต์ของโลวีเนียได้ประกาศแยกตัวจากพรรครุ่งเมือง พร้อมทั้งประกาศความเชื่อทางการเมืองแบบประชาธิปไตย วันที่ 8 เมษายน ค.ศ. 1990 โลวีเนีย ก็ได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาตามวิธีทางประชาธิปไตยซึ่งเป็นครั้งแรกและพรรครุ่งเมืองร่วมฝ่ายค้านโลวีเนียซึ่งมีนโยบายเน้นความเป็นชาตินิยมสโลวีเนียได้รับการเลือกตั้งเป็นเสียงข้างมากในรัฐสภา

ความเป็นคอมมิวนิสต์ของรัฐสโลวีเนียจึงสิ้นสุดลง เหตุการณ์ท่านองเดียวทันนี้ได้เกิดขึ้น ในรัฐโครเอเชีย วันที่ 22 เมษายน ค.ศ. 1990 เมื่อสาธารณรัฐโครเอเชียจัดให้มีการเลือกตั้ง ตามวิถีทางประชาธิปไตย พรรคสหภาพประชาธิปไตยโครเอเชีย ซึ่งเป็นพรรครัฐติดนิยม โครเอเชียได้รับเลือกเป็นเสียงข้างมาก

สาธารณรัฐสโลวีเนียและโครเอเชียได้ประกาศแยกตัวเป็นอิสระจากสหพันธ์ สาธารณรัฐสังคมนิยมยูโกสลาเวีย แต่สิ่งทางของการสลายของสหพันธ์รัฐนี้ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว ในปี ค.ศ. 1990

วิกฤตการณ์บอสเนีย-เออร์เซโกวينا จุดเริ่มต้นของวิกฤตการณ์บอสเนีย-เออร์เซโกวินาเกิดขึ้นจากการพิพาททางการเมืองระหว่างกลุ่มชนเชื้อสายเชอร์บกับกลุ่มชนเชื้อสาย โครเอดในเขตมณฑลบอสเนีย-เออร์เซโกวินาในปีค.ศ. 1992 การพิพาททางการเมืองเป็น ข้อขัดแย้งที่มีฐานมาจาก ความแตกต่างเรื่องเชื้อชาติ ความแตกต่างทางศาสนา คริสต์กับอิสลาม ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ และแม้แต่การแข่งขันทางเศรษฐกิจยุคใหม่ ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้นำไปสู่ความรุวร้าวลึกของกลุ่มชนชาวบอสเนีย-เออร์เซโกวินา สองคราม กลางเมืองจึงเกิดขึ้นเป็นเวลาภารานา หลายปี

ประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกามีนโยบายที่จะยุติปัญหาการสู้รบใน บอสเนีย-เออร์เซโกวินา และมีการดำเนินการทางการทูตหลายครั้ง จนถึง ค.ศ. 1994 ด้วย อิทธิพลของสหรัฐอเมริกาในองค์กรนานาชาติและองค์กรสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ ทั้งสองจึงเข้ามาฝึกหุ่นสำรองในการแก้ไขวิกฤตการณ์บอสเนีย-เออร์เซโกวินา 10 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1994 องค์กรสนธิสัญญาแอลเอนติกาเนื้อ หรือนาโต้ ได้ยื่นคำขาดที่จะใช้กำลัง ทางอากาศ กับกองกำลังชาวยูโรบินในสาธารณรัฐบอสเนีย-เออร์เซโกวินา ในกรณี ที่ชาวยูโรบิน ไม่ยอมถอนกำลังทหารและอาวุธออกจากกรุงชาราเจโว รวมทั้งยกเลิกการปิดล้อม ภายใน กำหนด 10 วัน คือ ก่อนเวลา 24.00 น. ของวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 1994 หลังจาก ที่ฝ่ายเชอร์บได้ยิงปืนใหญ่กลุ่มตลาดในกรุงชาราเจโว เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 1994 ยังผลให้มีผู้เสียชีวิต 68 คน และได้รับบาดเจ็บมากกว่า 200 คน

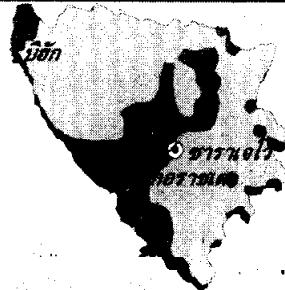
20 กุมภาพันธ์ 1994 กองกำลังชาวยูโรบินได้ยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขของนาโต้ โดยพยายามเคลื่อนอาวุธหนักออกจากที่มั่นในกรุงชาราเจโวไปทางตอนใต้ แต่การเคลื่อนย้าย เต็มไปด้วยอุปสรรคเนื่องจากพายุทึมมะพัดกระหน่ำอย่างรุนแรง สำหรับอาวุธหนักของชาวยูโรบิน มีทั้งรถถัง ปืนใหญ่ อาวุธเชอร์ส ปืนต่อต้านอากาศยาน และปืนกลหนัก

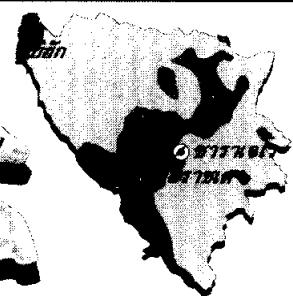
๖๗ ภาระที่ต้องรับมุ่งหารัชพันธ์ ในเรื่องการแบบแผน เศรษฐกิจและอ่อนอาชญากรรม ให้เกิดความชุบชู ชนชาติไทยในมหภาคเนี้ย เสือร้ายให้กิน ซึ่งรัชพันธ์เมื่อปี ๒๕๓๕ ได้ลงนามเป็นสัมภาราการบรรจุภาระที่ห้ามอย่างญัมเบร็งที่สุด นับตั้งแต่พหุภัลังก์ภาระไม่ควรรับไว้ ๒ โภคภัณฑ์การทางประชารัฐ และขอรับหน้าได้ ต่อรองรัชบัลังก์บ้านภาระของตน ในการเดินทางที่ชุมชนและครอบบ้านที่ต้องเดินทางไป เวลาเดินทาง กองทัพไทยจะสูญเสีย มีภัยจนมุ่งเป็นภัยตนใหญ่ ก็อย่างเช่นนี้ที่คืนนี้ ให้มีภัยที่สุด ขณะที่ไฟฟ้าบนพื้นที่ราบทางใต้ที่บ้านทุบบ้านแพกทางเดินสู่ที่ราบทางใต้ที่บ้านทุบบ้านแพก ให้มาเข้า ก่อนที่ทุกอย่างจะในสิ่งที่คาดไม่ถูก ให้รับภัยบ้านแพกทางเดินสู่ที่ราบทางใต้ที่บ้านทุบบ้านแพก

บอสเนีย ในปี ๒๕๓๕

บอสเนีย ในปี ๒๕๓๖

■ ที่น้ำชาวโลกน้อยและมุสลิมในบอสเนีย

▢ ที่น้ำชาวเชอร์โนบอสเนีย

(○) ที่น้ำกรุงซารานจ์โกร

(○) เขตปลูกภัยสหประชาชาติ

ทุกวันนี้

ชาวบ้านนี้ ได้แบ่งเป็นฝ่ายเป็นฝ่าย ซึ่งได้แก่

ผู้นำมุสลิม

ซึ่งเป็นผู้นำที่กุมอำนาจหัวรัฐบาลของประเทศ และต้องการรักษาค่านิยมเดิมไว้ทั่วทั้งประเทศ

การเมือง- เศรษฐกิจ

ผู้นำเชอร์โนบ

ที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสาธารณรัฐเชอร์โนบีล และโดยที่มีค่านิยมชาวเชอร์โนบีล ให้คงอยู่เพียง รวมเป็นค่านิยมเดิมต่อวันนี้

ผู้นำโคโรนา

ได้รวมเป็นสหพันธ์รัฐเดียวทั่วราชอาณาจักรเดิมก่อตั้ง แต่ในทางปฏิบัติ ยังคงแบ่งแยก โควต้าที่บังพวนด้วยการแยกตัวเป็นอิกรัฐหนึ่ง ไม่เกี่ยวข้องกับโคโรนาเทีย บางพวงค์ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของโคโรนาเทีย

ที่มา : มติชนรายวัน ๕ ธ.ค. ๒๕๗

อันนี้ ก่อนหน้านี้ ประธานาธิบดีบิล คลินตัน แห่งสหรัฐฯ ได้ออกแถลงการณ์ว่า เครื่องบินรบของสหรัฐฯ พร้อมจะปฏิบัติการโจมตีในทันที ที่ถึงกำหนดเดือนตายของนาโต้ ทางฝ่ายเชิร์บไม่ยอมถอนกำลังทั้งหมดออกจากเขตราชอาณาจักร 20 กิโลเมตร จากกรุงซา拉เจโว

การสู้รบในbosเนีย-เยอร์เซโกวีนาจะสงบลงบ้าง รุนแรงบ้างเป็นระยะ ๆ เดือน พฤษภาคม ค.ศ. 1994 คณะกรรมการมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ลงมติอนุญาตให้ กองกำลังของนาโต้เข้าปฏิบัติการได้ ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าประเทศยูโรปหลายประเทศ อาทิ ฝรั่งเศส แสดงความไม่เห็นด้วยนโยบายดังกล่าวนี้ของสหรัฐฯ

กลุ่มประเทศอิสลามมีบทบาทในวิกฤตการณ์bosเนีย-เยอร์เซโกวีนา เช่นกัน ใน การ ประชุมสุดยอดองค์การการประชุมอิสลาม (Organization of the Islamic Conference=OIC) ครั้งที่ 7 ที่เมืองคาชานลังกา ใน การประชุมครั้งนี้ ที่ประชุมได้ออกคำประกาศเกี่ยวกับสถานการณ์ใน bosเนีย-เยอร์เซโกวีนาแยกออกมาต่างหาก เพื่อมุ่งกำหนดทำที่ร่วมกันในการยุติการโจมตี ของชาวเชิร์บต่อชาวมุสลิม มีสาระสำคัญดังนี้

1. ประเทศอิสลามแต่ละประเทศให้คำมั่นที่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินและ ด้านมนุษยธรรมแก่ชาวมุสลิมในbosเนีย-เยอร์เซโกวีนาตั้งแต่ 300,000-5,000,000 ดอลลาร์ สหรัฐ และชาวมุสลิมจะต้องได้รับความช่วยเหลือทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อป้องกันตนเอง

2. เรียกร้องให้เสริมสร้างกองกำลังรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ โดยเพิ่มกำลังทหาร จากประเทศอิสลามมากขึ้น และเปิดโอกาสให้องค์การสนธิสัญญาเอตแลนติกเหนือหรือนาโต้ ให้ความช่วยเหลือแก่กองกำลังมุสลิมในbosเนีย-เยอร์เซโกวีนา รวมถึงการโจมตีที่มั่นคงของกำลัง ชาวเชิร์บ

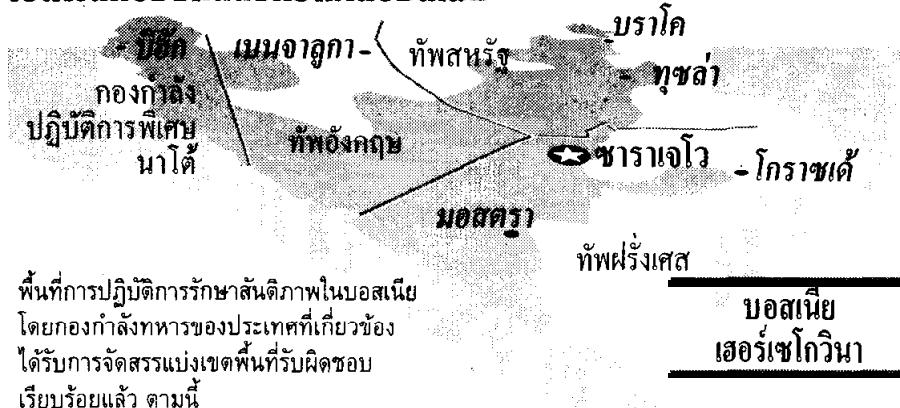
3. เรียกร้องให้ยุติการห้ามส่งอาวุธให้แก่bosเนีย-เยอร์เซโกวีนาเพื่อช่วยเหลือชาวมุสลิม และก็ต้องการให้เซอร์เบียและมองเตเนโกรยุติการส่งอาวุธให้ชาวเชิร์บ

4. ปฏิเสธการดำเนินการใด ๆ ที่จะจัดตั้งสหพันธ์รัฐระหว่างbosเนีย-เยอร์เซโกวีนา เชอราเบียและมองเตเนโกรตามข้อเสนอของสหรัฐฯ อเมริกา และฝรั่งเศส

5. เรียกร้องให้สมัชชาสหประชาชาติเปิดประชุมสมัยพิเศษเรื่องbosเนีย-เยอร์เซโกวีนา หากคณะกรรมการมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติไม่มีมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหานี้ และ ต้องการให้กลุ่มประธานาธิบดีของประเทศไทย ว่าด้วยปัญหาbosเนีย-เยอร์เซโกวีนาของตะวันตกกับ ประเทศอิสลามร่วมประชุมกันเพื่อหาข้อยุติ

สหรัฐฯ อเมริกา ก็ได้ดำเนินการทางการทูตอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีการเจรจา กันระหว่างผู้นำ ของเชอราเบีย โครเอเชีย ตลอดจนผู้นำของกลุ่มชนในbosเนีย-เยอร์เซโกวีนา เดือนธันวาคม ค.ศ. 1995 มหาอำนาจขององค์การนาโต้ได้ตกลงที่จะส่งกองกำลังไปยังbosเนีย-เยอร์เซโกวีนา

เขตพื้นที่ป้องกันสหกรณ์ในbosnie

พื้นที่การปฏิบัติการรักษาสันติภาพในbosnie
โดยกองกำลังทหารของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง¹
ได้รับการจัดสรรแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบ
เรียนร้อยแล้ว ตามนี้

bosnie
เออร์เซโกวีนา

ข้อมูลของกท.สหรร

กราฟิกເອີຟ/ນມື້ນ

ที่มา : ມຕິຫນຮາຍວັນ 2 ຊ.ຄ. 2537

อย่างไรก็ตาม จนถึงกลางปี ค.ศ. 1996 ก็ยังไม่มีสัญญาณใด ๆ ที่บ่งบอกว่า สันติภาพ
ที่ถาวรจะเกิดขึ้นได้ในbosnie-เออร์เซโกวีนา หรือแม้แต่ในอดีตประเทศยูโกสลาเวีย

บรรณานุกรม

น้ำเงิน บุญเรี่ยม. ยุโรปสมัยใหม่ ค.ศ. 1789–1914. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.

ประทุมพร วัชรสสียร. พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศยุโรปตะวันออก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

_____. กลาสนอส์ท-เปรสตรอยก้า : กอร์บากอฟปฏิรูป. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สมชาย ภาคภัสสรวัฒน์. รวมยุโรป. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์, 2536.

สยามจดหมายเหตุ. ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 1-5 มกราคม 2538.

Hughes, H.L. Contemporary Europe, 2 ed. N.Y. : Prentice-Europe. 1966.

Willis, F.R. Europe in The Global Age : 1939 to the Present. N.Y. : Harper & Row, 1968.

"Bosnia : Ultimatum? Phony" Time. Vol. 144 No. 5 August 1, 1994.

"Bosnia : NATO VS. The Serbs-Again" Time. Vol. 144 No. 7 August 15, 1994.

"Bosnia : Remember Sarajevo?" Time. Vol. 144 No. 14 Oct. 3, 1994.

"Bosnia : Off the Hook" Time, Vol. 144 No. 15 Oct. 10, 1994.

_____. " Time. Vol. 144 No. 22 Nov. 28, 1994.